

Landstingens ekonomi sämre än beräknat

Landstingens utgifter ska minska med ytterligare drygt tre procent under 1997 visar preliminära bedömningar. Det är en betydligt kraftigare minskning än vad landstingen själva förutspådde för bara ett halvår sedan.

För att få en allmän bedömning över landstingens ekonomi i år och för 1997 gick Landstingsförbundet i september ut med en enkät till samtliga landsting.

Budgetarbetet för 1997 pågår fortfarande och ska vara klart i november, men de preliminära bedömningar som lämnades i undersökningen visar att utgiftsminskningen förmodligen blir betydligt större än vad landstingen själva trodde i våras.

Den genomsnittliga minskningen för samtliga landsting bedömdes då bli 2,5 procent. Motsvarande siffra efter septemberenkäten är 3,3 procent.

– En tänkbar orsak som delvis kan förklara den höjda siffran är att många av de åtgärder som redan beslutats om kom igång sent och inte ger full effekt förrän 1997, säger Håkan Nilsson, ekonom på Landstingsförbundet.

Prognosen för 1996 styrker till viss del den teorin. Landstingens bedömning var att nå 2–2,5 procents minskning på utgiftssidan. Enkäten i septem-

ber visar att minskningen stannar vid 1,9 procent.

Landstingens löfte till regeringen att inte säga upp personal kan bli svårt att hålla om siffrorna skulle stå sig, tror Håkan Nilsson på Landstingsförbundet. För att klara det utgick man från en minskning av utgifterna med 1,5 procent 1997 och lika mycket 1998.

Preliminära bedömningar

De bedömningar för 1997 som landstingen lämnade i september är dock »mycket preliminära», understryker Håkan Nilsson.

– Det handlar om grova tal och siffrorna varierar kvalitetsmässigt mycket mellan landstingen. Samtidigt pågår just nu landstingens budgetarbete för 1997 och det kan ske förändringar under arbetets gång.

Landstingens skatteinkomster har minskat betydligt. 1997 beräknas dessa bli omkring 2,7 miljarder lägre än vad man tidigare trott och om det kommer att leda till krav på ytterligare utgiftsminskningar i landstingen utöver de beräknade är osäkert, enligt Håkan Nilsson.

– I vissa fall bör de minskade skatteintäkterna haft effekt liksom de kommer att ha effekt i framtiden. Men det beror mycket på vilka marginaler landstinget har och vilka beräkningar man gjort tidigare.

Peter Örn

Tabell I. Volymförändring

	1996 prognos	1997 prel bedömning
Stockholm	-2,0	-4,5
Uppsala	-3,2	-4,7
Sörmland	-0,2	-2,0
Östergötland	-2,2	
Jönköping	0,0	-1,6
Kronoberg	-0,5	-0,8
Kalmar	-0,5	0,9
Blekinge	-0,2	-3,1
Kristianstad	-3,5	-6,0
Malmöhus	-2,9	
Halland	0,7	
Bohuslän	0,0	-2,4
Älvsborg	-2,0	-2,5
Skaraborg	-2,5	-2,5
Värmland		
Örebro	-0,5	-7,3
Västmanland	-0,8	-1,1
Dalarna	-2,5	0,0
Gävleborg	-1,0	-2,0
Västernorrland	-0,5	-6,1
Jämtland	-2,5	-2,5
Västerbotten	-2,5	-2,0
Norrbotten	-3,0	0,0
Summa	-1,9	-3,3

Källa: Landstingsförbundet

Den redovisning om nedskärningar på utgiftssidan som landstingen lämnade till Landstingsförbundet i september bygger på preliminära bedömningar, framför allt vad gäller 1997.

I den mån listan är ofullständig beror det på att det aktuella landstinget ännu inte ansett sig kunna lämna ut de efterfrågade uppgifterna.

Dopingutredningens betänkande

Förslag om kriminalisering av icke medicinskt bruk

Den statliga dopingutredningen föreslår att icke medicinskt bruk av medel som omfattas av dopinglagen kriminaliseras. Man konstaterar dock att utbredningen av anabola steroider är mindre än befarad och att missbruket har stagnerat.

Tyngdpunkten i dopingutredningens arbete har lagts på anabola steroider. Bland män i åldrarna 18–30 år har endast 1,1 procent någon gång provat anabola steroider, visar utredningens intervjuundersökning. Missbruket är därmed inte så omfattande som man tidigare befarat.

En omfattande genomgång av svensk och utländsk forskning om do-

pingmedel och dess verkningar visar enligt betänkandet att det inte finns några vetenskapliga bevis för ett samband mellan missbruk av anabola steroider och våldsbrott. Inte heller för att medlet skulle vara beroendeframkallande.

Däremot visar medicinsk forskning att missbruk av anabola steroider kan ge allvarliga fysiska skador.

Även om utbredningen av missbruket inte är så omfattande som befarad menar dopingutredningen att det ändå är ett allvarligt samhällsproblem. »Det krävs ett vitt spektrum av åtgärder...» skriver utredningen i betänkandet.

Kriminalisering av icke medicinskt bruk av medel som omfattas av dopinglagen är en åtgärd som föreslås. Därigenom blir kontrollen en fråga för polisen och övriga rättsvärdande myndigheter.

Någon ändring i övrigt ifråga om kontrollmöjligheter föreslås inte. Det är inte heller aktuellt med någon utvidgning av dopinglagen till att omfatta fler medel än vad som är fallet idag.

Utredningen föreslår även att »grovt dopingbrott» införs i straffskalan, för vilket fängelse kan utdömas med högst 4 år.

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att närmare kartlägga behov av vård och behandling, samt ta fram strategier för behandling av missbrukare. Det finns också ett behov av fortsatt medicinsk och beteendevetenskaplig forskning på området, skriver man i betänkandet.

Dopingutredningens betänkande överlämnades till socialminister Margot Wallström den 3 oktober och ska nu skickas ut på remiss.

Peter Örn